

pyritään tuottamaan myös osuuskunnassa.

Kotisiivousta ja muita kodin hoitoon liittyviä palveluita voi tarjota kuka tahansa yrittäjä. Osuuskunta kilpaillee vapailla markkinoilla. Pääosa kilpailusta suuntautuu muualle kuin yksittäistalouksiin. Ne ovat usein vähävaraisia, josta syystä asiakkaiden tarpeet ja mahdollisuudet hankkia palveluita eivät aina kohtaa.

Alueneuvonnalle olisi kysyntää

Projektissa kokeiltujen asumis- ja kierrätysneuvontapalvelujen työllistävä vaikutus oli vähäinen, mutta niiden merkitys tärkeä.

Vaikka asumisneuvonnan kaikki osapuolet - asukkaat, asuntoyhtiö ja sosiaalitoimi - olivat tuloksiin enemmän kuin tyytyväisiä, ei asumisneuvontatyön maksajaa ole ollut helppo ratkaista. Vuokrataloyhtiöillä olisi halukkuutta jatkaa asumisneuvontaa, mutta sosiaalitoimen toivotaan olevan mukana osittaismaksajana ja yhteistyökumppanina. Asumisneuvojan työnantajana ja palvelun markkinoijana voisivat ainakin näin aluksi olla osuuskunta tai juuri perustettu asumisneuvojayhdistys. Myöhemmin kun toiminta on vakiintunut, voisivat työnantajina toimia joko vuokrataloyhtiö tai sosiaalitoimi.

Kierrätysneuvonnan kehityminen kaatui tällä kertaa keräilytilojen kalleuteen, mutta myös asenteiden muuttumisen hitauteen.

Siirtymäkausi ja tulevaisuus

Projektin aikaisen toiminnan ja osuuskunnan toiminnan välinen suurin ero on siinä, että osuuskunnassa työntekijöiden palkka kertyy tehdyistä työtunneista. Muuta rahoitusta palkanmaksuun ei enää ole.

Projekti toi Maunulalle hankkeeseen tarvittavien taloudellisten resurssien lisäksi koulutus- ja tutkimusresursseja, joilla toteutettiin yritystoimintakoulutusta ja palvelujen laatukselyjä käyttäjille. Käyttäjäkyselyistä saatu palaute oli niin kannustavaa, että se antaa lujan uskon toiminnan tarpeellisuudesta. Se että palveluja tuottavat alueen omat

asukkaat lisää niiden kysyntää samalla kun tutut toimijat lisäävät vanhusväestön keskuudessa turvallisuuden tunnetta.

Keskustelu sosiaalisista yrityksistä aktivoitui Suomessa Lähiön sosiaaliset yrittäjät -projektin toisena toimintavuonna, kun maahan synnytettiin laki sosiaalisista yrityksistä. Lain lopullisesta sisällöstä tuli sellainen, että työnsä luonteen takia osuuskunta Kotitekevä ei aio, ainakaan vielä tässä vaiheessa, hakeutua sosiaalisten yritysten rekisteriin.

Projektin kokemuksista kolmannen sektorin yritystoiminnan kehittämisestä on ilmestynyt kirja **Lähiön sosiaaliset yrittäjät - työtä ja paikallisia palveluratkaisuja**. Kirjan julkaisija on Palmenia-kustannus.

Keskitettyjä vai hajautettuja kauppa- ja kulttuuripalveluja?

KIMMO SALMINEN

TUTKIJA

Sellon liikekeskus on mullistamassa Suur-Leppävaaran rakennetta. Kasvava paikallisväestö ja liikenteelliset solmukohdat houkuttelevat kauppiaita ja yrityksiä. Myös alueen julkiset ja kulttuuripalvelut tulevat keskittymään kaupallisten palveluiden kylkeen.

– Mitä hyötyjä rinnakkaiselosta syntyy eri osapuolille

– asukkaille, julkisille palveluille, kaupalle ja paikan imagolle?

– Mikä on kulttuurin rooli osana lähitaloutta ja keskuksen mielikuvan rakentajana?

– Kuinka vahvat keskuksset muuttavat kirjastopalveluja julkisina tiloina?

– Mikä on asukkaiden rooli alueen kehittämisessä?

Muun muassa näihin kysymyksiin haettiin vastauksia avoimessa teemaillassa Espoon Leppävaaran kaupakeskuksen Sello-salissa tiistaina 5.10.04. Keskustelua olivat virittämässä kauppa-keskus Sellon toimitusjohtaja Risto Sirkkanen, kulttuuri-johtaja Georg Dolivo, Sellossa toimivan aluekirjaston toimistopäällikkö Liisa Savolainen sekä Leppävaara-seuran puheenjohtaja Arja Salmi.

Sellon liikekeskus on entiseen paikalla olleeseen – aikoinaan 1970-luvulla huikeaan – Maxi-Markettiin verrattuna

sekä tilallisesti että palvelullisesti monikertainen. Kauppojen lisäksi kokonaisuuteen kuuluu myös julkisia ja puolijulkisia palveluja, kuten Kulttuuritoimen Sellosali, Leppävaaran aluekirjasto, kaupungin yhteispalvelupiste sekä kaupungin tukema musiikkiopisto Juvenalia. Espoon kaupungin ja Sellon välinen sopimus poikkeaa perinteisistä malleista osana uudenlaisia kumppanuusyhteistyötä. Kaupunki on tehnyt pitkäaikaiset vuokrasopimukset käyttämistään tiloista. Toisaalta kauppiat ja kauppa-keskus osallistuvat vastavuoroisesti yhteistyöhankkeisiin. Tässä piileekin konseptin uudet mahdollisuudet.

Teemaillan puheenjohtajana toimi Mikko Virkamäki, joka tunnetaan projektinvetäjänä ja yhteisöaktiivina. Hän johdatti keskustelua laaja-alaiseen kulttuurinäkemukseen ja (g)lokalisaation näkökulmiin.

Sellon konsepti – enemmän kuin onnistunut?

Kauppakeskus Sellon toimitusjohtaja Risto Sirkkanen esitti näkökulmiaan kysymällä aluksi minkälaisen kulttuuritalon pitäisi olla. Mielikuvan luonti ja asiakkaiden läheisyys tulivat puheenvuorossa vahvasti esille. Monipuolinen tarjonta, uusien kysymysten ja näkökulmien esille nostaminen on tärkeää. Sellon kokonaisuutta arvioidessaan hän esitti odotuksen, että ”Sello kasvaa lännen suurimmaksi” – viitaten Itä-Keskuksen Kauppakeskuksen rooliin.

Suur-Leppävaaran alueen asukasluku on noin 60 000. Hyvien liikenneyhteyksien – kuten junayhteydet, linja-autotermiinaali ja Kehä I – perusteella Sirkkanen arvioi lähialueen ostovoimaksi yli 80 000 ihmistä. 10 minuutin ajomatkan (auto, juna, bussi) säteellä ylletään jo satojen tuhansien potentiaaliseen asiakaskuntaan. Kaupan kilpailutilanne jää maantieteellisesti Länsiväylän ja Kehä III:n tarjonnan väliin, jossa Sellolle on tilaa ja kysyntää.

Kauppakeskuksen toinen

vaihe on viittä vaille valmis. Se tulee käsittämään muun muassa hotellin ja noin 160 erikoisliikettä. Sellon omistuspohja on vakaa. Siihen kuuluu Kuntien Eläkevakuutus, Eläke-Fennia, Keskinäinen Eläkevakuutus sekä luonnollisesti kauppiaiden yhteenliittymänä itse Kauppakeskus Sello (suurimpina Prisma ja City-Market). Toimijoilla on runsaasti sijoituspääomaa, analyysikykyä sekä asiakastuntemusta. Näillä voimavaroilla, mielikuvien luonnilla ja Sello-nimellä luodaan erilaisuutta, jolla pyritään Sirkkasen mukaan huomioimaan kaikkien tarpeet. Tästä rakentuu Sellon ”paremmuus – konsepti, joka on enemmän kuin onnistunut”.

Kulttuuritoiminnan tasa-arvo ja kohdentaminen

Kulttuurijohtaja Georg Dolivo korosti kauppakeskuksen

nimen kielikuvan tärkeyttä – kulttuuritaloon viittaavuutta. Sellon ja Leppävaaran tapauksessa korostuu se, että kannattaa tehdä yhteistyötä. Tasa-arvo ja kohdennettavuus ovat etenkin paikallisia hyötyjä. Dolivo maalaili, että jos Leppävaara olisi kaupunki, ”se olisi Pori”. Leppävaarassahan on myös katuja eikä pelkkiä teitä. Tosin jazz-festivaalit puuttuvat.

Paikallinen Identifikaatio ja perushyveet ovat tärkeitä. Verkostot ja yhteisöllisyys luovat paikallisia voimavaroja. Espoo voisi olla enemmänkin verkostokaupunki, mikä toisi sille enemmän jatkuvuutta – ajatellaanpa vaikka Espoon keskustaa tai Espoonlahtea. Dolivo pohti yhteisöllisyyttä omien kokemustensa kautta ollessaan aikoinaan ”osa-aika sipoolainen” ja kertoi vertais-esimerkkejä Söderkullan paikallisesta yhteisöllisyydestä.

Kulttuurijohtaja tunnusti pitävänsä kauppakeskuksista. Leppävaaran suhteen hän korosti, että esimerkiksi Iso Omena on profiloitu, mutta Sellon sosiaaliset ulottuvuudet ovat omaa luokkaansa. Selloon liittyy käsite ”asuva asiakas”. Leppävaaralla eli ”Lepuskilla” on historiaa riittävästi omaan identiteettiin – se pitäisi saada entistä paremmin näkyväksi.

Kirjasto palvelutuottajana ja julkisena tilana

Aluekirjaston Liisa Savolainen käsitteli esityksessään kirjaston erilaisia rooleja palvelulaitoksina, kohtauspaikkoina ja urbaaneina tiloina. Hänen mukaansa kirjasto on parhaimmillaan ”jokamiehen paikka”. Sen tarjoamat aineisto- ja tietopalvelut ovat osa kulttuuritoimintaa. Tärkeä osa tästä ovat yhteiskunnalliset informaatiopalvelut samalla kun tila toimii yhteisöllisenä paikkana. Eri yksiköt tarjoavat monenlaisia aineistoja eri asioista kiinnostuneille käyttäjille.

Eri kokoiset kirjastot toimivat luonteensa mukaisesti eri tavoin. Isoissa kirjastoissa on laajat valikoimat ja runsaasti laitteita asiakkaille (kuten internet- tai musiikkinkuunteluvälineet). Vastanottoresurssit ovat hyvät ja automaatiota/itsepalvelua käytetään hyväksi tavoitteissa onnistumiseksi. Ne pystyvät palvelemaan myös laitok-

sia eräänlaisena etätöynä. Pienet kirjastot ovat lähellä kuntalaisia, usein vain kävelymatkan päässä. Ne pysyvät palvelemaan henkilökohtaisesti ja huomioimaan paikalliset erityistarpeet. Vastaavasti valikoimat ja yleisresurssit ovat omaa koluokkaansa. Nykyiset atk- ja tilauspalvelut tasoittavat kuitenkin pienten ja isojen kirjastojen välisiä eroja. Oma lukunsa on myös kirjastoautotoiminta, joka tuo palvelut korttelitasolle asti.

Esityksen yksi mielenkiintoinen puoli oli kirjastoon liittyvät tilakäsitykset sekä uuden urbanismin haasteet. Kirjastot mahdollistavat satumanvaraiset kohtaamiset ihmisten kesken (vrt. niin sanotun 3. tilan kysymykset). Urbaaneina tiloina kirjastot liittyvät yhteen erilaisia kulttuurisia kerrostumia ja tarjoavat paikan, minne mennä (vrt. käsite ”urbaani parveilu”). Palveluja tarjotaan mahdollisimman monille – eräänlaisena uuden ajan oppimiskeskuksena, jonka iskusana on ”kulttuurinen hyvä”. Tällainen informaation ”tankkausasema” sisältää usein myös kulttuurifoorumin piirteitä kahviloineen ja näyttelytiloineen. Kaupunkien keskustoissa urbaanit kirjastot voisivat olla auki ympäri vuorokauden.

Leppävaaran aluekirjasto Sellossa on pääkaupunkiseudun vilkkain ja Espoon suurin kirjasto. Siellä voi lu-

kea ja opiskella, työskennellä työasemilla, etsiä tietoa eri lähteistä, tehdä ryhmätöitä, harjoitella laulua ja soittoa, kuunnella musiikkia tai vain oleskella ja nauttia julkisesta kulttuurisesta tilasta.

Asukkaiden silmin: Leppävaara – historiallinen paikka murroksessa

Leppävaara-seura on yksi Espoon aktiivisimmista asukas yhdistyksistä. Seuran puheenjohtaja Arja Salmi toi esille asukasnäkökulmia Leppävaaran kokonaisuudesta, taustasta ja tulevaisuuden odotuksista. Katsaus lähti liikkeelle 1900-luvun alusta, jolloin junarata ja asema otettiin käyttöön. Albergan kartanon viereen syntyneen paikan värikäs historia kattaa muun muassa ns. Harakan (hieman huonomaineisen) alueen, joka nimitettiin myöhemmin uudelleen Lintuvaaraksi. 1970-luvun alussa pellolle rakennettu Maxi-Market oli aikansa huomiota herättävä, ensimmäinen suomalainen suuri kauppakeskus. Alue alkoi muuttua vahvasti 1970-80-luvuilla ja kokee parhaillaan nopeaa uudelleenmuotoutumista. Muutokset ovat koskeneet viime vuosina lähinnä Etelä-Leppävaaraa, jota rajaa junarata sekä Kehä I lännen suuntaan.

Leppävaaran ydinalueen asukasmäärä on noin 25 000. Asukkaiden silmin

Leppävaara nähdään kuitenkin kokonaisuutena. Alueelle toivotaan lisää julkisia palveluja. Kaivataan elokuvateatteria ja oltaisiin valmiit vastaanottamaan myös kaupunginteatteri. Ravintolapalvelujen tasoa voitaisiin nostaa laadukkaammiksi.

Suuruus tuo mukanaan uusia ilmiöitä. Asukasmäärän kasvu ja uudistuminen vaikuttaa yhteisöön: tuttuus ja turvallisuus vähenevät. Alueen uusien paikkojen nimet koetaan onnistuneiksi, kuten Viaporintori – jolla on omat historialliset juurensa menneeseen aikaan ja paikkaan. Mutta miten käy Pohjois-Leppävaaran, jossa on vielä nuorehko Kauppakeskus Galleria?

Arja Salmen mukaan Sello-konseptia ei ole vielä viety loppuun asti, vaikka hyvää yhteistyötä on tehty. Tilaisuuden yleiskeskustelussa nousi esille uusia kysymyksiä ja ehdotuksia. Sello on vielä alkutaipaleellaan, vaikka Sello-sali on jo ”näyttänyt kyntensä” ja kykynsä. Keskustelussa nousi esille muun muassa seuraavia aiheita:

- Kaupungin ja Sellon välinen yhteistyösopimus olisi ”rahastettava” oikein.

Kulttuurin tulisi saada osansa kauppakeskuksen kassavirrasta, koska kulttuuri kasvattaa alueen ihmismvirtaa.

- Julkisuutta, identiteetti- ja symboliarvoja on hyödynnettävä tehokkaasti

- Alkaako pienten kirjastojen ”lakkautusrumba”?

- Onko kauppakeskus kyllin tasokas kaikelle kulttuuritoiminnalle?

- Miten Vermo ja Tarvaspää saadaan yhdistetyksi tähän kokonaisuuteen?

- Innovaatioita on mahdollista saada aikaiseksi uuden toimintamallin avulla

- Innovaatiot vetävät ihmisiä paikalle

- Osallisuus on yksi hyvä keino lisätä vuorovaikutusta ja se on sijoitus kehitystyöhön

Tiivistelmä

TEEMATAPAAMINEN

Keskitettyjä vai hajautettuja kauppa- ja kulttuuripalveluja?

5.10.2004

Public – Private suunnittelua Espoossa

Ison Omenan Palvelukaruselli

Asuntosäätiön toimitusjohtaja rakennusneuvos Anja Mäkeläisen haastattelu

Iso-Omena –projektia alettiin suunnitella Espoossa vuonna 1995. Olarin ja Matinkylän väliin oli jäänyt iso rakentamaton aukko odottamaan paikallisen keskustan rakentumista. Rakennusliike Hakan konkurssin jälkeen maanomistus oli siirtynyt Merita-pankille. Alueen kehittäminen ja uuden keskustan sekä liikepalveluiden suunnittelu ja rakentaminen oli ajankohtaista. Tosin Matinkylän silloinen hieman epämääräinen maine hieman arvelutti puuhamiehiä. Keskukseen ensisijaisella vaikutusalueella asuu lähes 40 000 henkeä, ja se on kahden suuren liikenneväylän solmukohdassa.

Maanomistajan pyynnöstä Asuntosäätiö tuli mukaan suunnitteluprosessiin. Säätiön tuoma lisäarvo hankkeelle liittyi tulevien ja jo olemassa olevien paikallisten toimijoiden mukaan tuomiseen suunnitteluun, dialogin käynnistämiseen. Säätiö solmi kiinteät yhteydet seuraavan viiden vuoden ajaksi paikallisista järjestöistä koostuvaan alueneuvottelukuntaan sekä muihin asukasjärjestöihin ja osallisiin.

Samaan aikaan Espoon kaupunki oli mukana euroop-

palaisessa Public – Private –hankkeessa. Sillä pyrittiin kehittämään menetelmiä, jolla ns. kolmannen sektorin tuottamat palvelut saadaan yhdenvertaiseksi yksityisten palveluiden kanssa. Ison Omenan suunnittelu integroitiin myös tähän viitekehukseen.

PP-hankkeen tavoitteeksi asetettiin alueen asukastoimintaan liittyvien osaluokkien henkinen ja toiminnallinen yhdistäminen. Pyrkimyksenä oli kaupallisten, julkisten ja kolmannen sektorin toimintojen kokonaisvaltainen, asukkaiden tarpeisiin pohjautuva suunnittelu ja sijoittaminen uuteen aluekeskukseen.

Samalla kun ideoitiin palveluita ja toimintoja laadittiin alueen asemakaavaa. Idea eri toimintojen yhdistämistä samaan keskukseseen syntyi nimenomaan itse suunnitteluprosessissa.

Keskuksen yhteissuunnittelu tapahtui paitsi säännöllisissä yhteistapaamisissa myös erityisissä workshoppeissa. Osallistujat koostuivat pääosin asukkaista ja paikallisista virkamiehistä.

Useimmat workshoppeissa ideoidut PP –palvelut sijoitettiin mallissa liikekeskuksen kolmanteen kerrokseen, koska ne tukivat toisiaan. PP-palveluja olivat muun muassa kirjasto, työväenopisto,

yhteis palvelupiste, taidelainaamo, kappeli, Kela, Hyvä Arki ry:n tilat, Matinkylän huolto jne.

Osa palveluista, kuten päiväkodit, sijoitettiin Ison Omenan lähistölle. Keskuk- sen päällä näkyvät tornit ovat taas senioriasuntoja.

Palvelukaruselli

PP- hankkeessa syntyneitä palvelukokonaisuuksia alettiin kutsua Palvelukaruselliksi. Ne olivat pääasiassa ”ylitiskin” palveluja. Lähekkäin

sijoittelu mahdollisti muun muassa yhteiset odotustilat, työvoiman rationalisoinnin, aputilojen tehostuneen käytön ja keskitetyt tietopankit.

Prosessissa syntynyt uusi keskusmalli esiteltiin Espoon kaupungille, joka otti sen jatkosuunnittelun pohjaksi. Varsin monet yhteissuunnittelun ideat myös toteutuivat Ison Omenan ja sen ympäristön rakentumisen myötä.

Haastattelu

Ari Tolvanen

KaKe-pääkoordinaattori

WLAN – langattoman verkkoviestinnän mahdollisuudet ja haasteet

KIMMO SALMINEN

TUTKIJA

KaKe:n verkkoviestinnän teematapaamisessa 18.11.2004 Annantalolla keskityttiin wlan-verkkoviestinnän mahdollisuuksiin (Wlan = wireless local area network). Tilaisuudessa käytiin läpi kokemuksia langattomien verkkojen kehitys- ja pilottihankkeista Pohjois-Karjalassa ja Oulun kaupungissa. Siis varsin toisistaan poikkeavissa ympäristöissä. Toisaalta hahmotettiin yleiskuvaa siitä, mitä uusi langaton verkkoviestintä on tuomassa mukanaan. Osan-

ottajina oli asiantuntijoita ja tekijöitä tutkimus- ja kehitystyöstä, käytännön toimijoita ja verkkoviestinnän toteuttajia. Kokonaisasetelma oli kuitenkin ns. käyttäjä- ja asiakaslähtöinen.

Alustajina oli tämän hetken alan kärkinimiä, kuten **Veli-Pekka Niitamo** (tutkimusjohtaja CKIR, Major Researcher / Helsingin kaupakorkeakoulu), **Marcus Ademola** (tietohallintopäällikkö, Oulun kaupunki) ja **Ipo Koskikallio**, (toimitusjohtaja, Glocal Oy, Pohjois-Karjala).

Seminaarin tausta: Paikallisverkot -teema Kaupunginosien Kehittämisverkostossa vuosina 2002-2004

Paikallisen viestinnän, erityisesti verkkoviestinnän kysymyksiä pohdittiin laajalti jo 1900-luvun loppupuolella, kun viestintä alkoi keskittyä entistä enemmän. Paikallisella tasolla viestinnällisistä ongelmista kärsivät erityisesti tapahtumajärjestäjät ja lähitalous. Ilmoittelu aluelehdistä on edelleenkin huomattavan kallista, koska niiden ”ylipeitosta” joudutaan maksamaan paljon, eikä kohdenusta ole mahdollista tehdä paikallisesti tai sisällöllisesti. Pienelläkin alueella voi olla

tiheä pikkukaupungin väestöpotentiaali, mutta paikallinen viestintärakenne on yleensä puuttunut. Toisaalta alueiden kehittämistyössä on huomattu paikallisen kommunikaatorakenteen tärkeä merkitys – niin identiteettisesti kuin verkostoutumisenkin kannoilta. Näiden perusongelmien ratkaisut ovat olleet tärkeä verkkoviestinnän kehittämisen motiivi ja hyöty.

1990-2000-luvun vaihde nähdään tänään innovaatioiden aikana. Silloin opittiin rakentamaan paikallisia kotisivustoja ja alueellisia avoimia yhteisöportaaleja. KaKe on mahdollistanut vuosina 2002-2004 pääkaupunkiseudulla systemaattisen kehitys- ja vuorovaikutustyön käyttäjälähtöisen verkkoviestinnän alalla. Seminaarien kautta on synnytetty asiantuntija- ja toimijaverkosto.

Kehittyvä ”mobiilimaailma” ravisuttaa perinteisiä verkkoviestinnän toimintamalleja

Langattoman verkkoviestinnän edut perustuvat avoimuuteen ja helppokäyttöisyyteen. Palveluja – verkko-yhteyksiä – tarjotaan vaikkapa ilmaiseksi yrityksen muun ansaintalogiikan

tueksi. Toisaalta julkinen sektori käyttää langattomia yhteyksiä palvelukseen kuntalaisia verovaroin. Yhteistyö julkisten palvelujen (kunta, kaupunki, yliopisto, ammattikorkeakoulu jne.) ja yritysten välillä onkin Suomessa kehittymässä varsin monipuoliseksi sekä maailmanlaajuisesti suuntaa näyttäväksi.

Mobiliteetti mahdollistaa verkkojen käytön liikuttaessa paikasta toiseen – verkosta verkkoon siirtyminen voi tapahtua katkeamatta jopa autolla ajaessa (roaming). Mobiiliverkkoon liittyy kiinteästi ns. kämmenmikro, jolla voidaan nopeasti päivittää verkon tietoja. Esimerkiksi sairaaloissa lääkäri voi hetkessä tehdä muutoksen potilastietoihin kaikkien asiensaisten tiedoksi. Vähittäiskaupan uudet tuotetiedot saadaan ”hyllyjen välistä” välittömästi kassojen hintatietoihin.

Mobiiliverkot mahdollistavat

sen, että ansaintalogiikassa ei enää välttämättä laskuteta ”viimeisestä mailista”, kuten lanka- ja kuituyhteyksissä on ollut tapana. Tämä mahdollistaa ja pakottaa uusiin toimintamalleihin tukeutumisen. Käyttäjän edun kannalta tämä on myönteinen näkymä tulevaisuuteen. Erityisesti paikallisuus on mobiiliverkkojen hyötykäytön haaste ja mahdollisuus. Se tarjoaa tilaa ja mahdollisuuksia uusille innovaatioille.

Langattomat laajakaistat perinteisten palveluiden haastajina

Tutkimusjohtaja Veli-Pekka Niitamon esityksen otsikko oli ”Langattomat laajakaistat perinteisten palveluiden haastajina”. Hänen mukaansa mobiliteetti luo uutta lisäarvoa sekä työelämässä että kodin sisätiloissa. USA:ssa on koettu, että jaettu tukiasema luo myös uutta yhteisöllisyyttä, kun naapurit jakavat viestintäkapasiteettia keskenään. Sisätiloissa, kuten baareissa ja hotelleissa verkon saavutettavuus on halpaa ja tätä käytetään uusien asiakkaiden saamiseksi pienin lisäkustannuksin. Halpuus kiinnostaa erityisesti julkista sektoria, jolla on käytössään runsaasti julkisia tiloja (pienen, mutta käytökelpoisen tukiaseman saa alle 100 euron hintaan).

Mobiiliverkon liiketoimintamalli on keskeinen muutostekijä. Perinteiset teleoperaat-

torit alkavat tulla mukaan myös tälle alalle. Suomessa on nähty myös energiayhtiöiden tulo tälle toimialalle (niillähän on myös lähettimille sopivia ”torneja” ilmassa kulkevilla sähköverkkoraenteissaan). Mobiiliverkko murtaa suljettuja verkko-liiketoimintoja, koska ns. viimeisen mailin ”laskutuspullonkaulat” voidaan ohittaa muilla ansaintalogiikoilla. Perinteisillä teleoperaattoreilla on myös edessään halpojen internet-puheluiden tuoman tarjonnan haasteet: internet on lähes ilmainen ja tämä yhdistettynä mobiiliverkkoon alkaa olla käyttäjille edullinen vaihtoehto – kunhan liiketoimintaidea osuu kohdalleen.

Niitamo pitää hyvänä edelläkävijän roolina sitä, että Suomessa kokeillaan parhailaan erilaisia wlan-ratkaisuja – sekä sitä, että julkinen sektori suhtautuu mobiiliverkkoihin myönteisesti. Turussa kaupungin ja julkisten toimijoiden tukema verkko kattaa noin 500 tukiasemaa, saaristoa myöten. Hän otti esille sekä Vantaan Energia Oy:n, Arabianrannan yhteistoimintamallin että tulevan Espoon Suurpellon ratkaisusuunnitelmat. SparkNet ja Wivanet ovat kiinnostavia ratkaisumalleja kuten myös Oulun kehittämistyö panOulussa ja Rotuaarin wlan-hanke. Niissä voidaan myös kilpailuttaa teleoperaattoreita.

Kotiin asti vedettyjen verk-

kokuitujen osuus on EU-maissa melko vähäistä. Tämä käyttöaste tarjoaa tilaa erilaisille wlan-ratkaisuille. Lankapohjaiset ratkaisumallit voidaan jakaa edelleen tehokkaasti mobiiliverkkojen kautta, mikä on uusi haaste perinteisille teleoperaattoreille.

Niitamo näkee Suomessa parhaillaan tehtävät kehittämistyöt ja kokeilut monipuolisuudessaan mielenkiintoisina – on jännittävää tarkastella, miten erilaiset ratkaisut onnistuvat ja jäävät elämään. Yhteispalveluina wlan-kentät voivat olla hyödyksi monin tavoin. Esimerkiksi matkailijoita voidaan palvella lentokentältä lähtien. Paikallinen liiketoiminta voi hyödyntää uutta teknologiaa verkkoyhteyksien tarjoamisen lisäksi tarkkaan paikannetuilla mobiilimarkkinoinnilla – kunhan markkinoinnin vastaanottaminen ei rasita liikaa käyttäjiä ja on kyllin tarkasti paikannettua.

IP-pohjaiset (internet) ulkomaanpuhelut tulevat mulistamaan puhelinliiketoimintaa. Näyttää siltä, että mobiiliverkoista kehitty hiljalleen samanlainen ”it-sestäänselvyys” kuin vesijohdoista ja sähköstä. Sillä on mahdollisuus arkipäiväistyä yhdeksi välttämättömyystarpeeksi, josta ollaan valmiita maksamaan kohtuullinen hinta. Niitamo näkee tärkeäksi sen, että mobiiliverkot rakennetaan omaan paikal-

listuotantoon sopivaksi. Hän toivoo myös kehitystyössä aikaansaataavaksi ”Living Lab Finland Research Center” -hankkeen aihepiiriä eteenpäin vieväksi instanssiksi.

Oulu päätti ryhtyä mobiilikaupungiksi

Tietohallintopäällikkö Marcus Ademola kertoi wlan-sovelluksista Oulun kaupungissa sekä Rotuaari-hankkeesta kokeilu- ja kehittämisalustana. Ademola hahmotti Oulun kehitystä alkaen siitä, että kaupunkiin on muuttanut muutamassa vuodessa kymmeniä tuhansia uusia asukkaita – ja näistä monet tietoyhteiskunnan toimialoil-le. Kaupunki on tietoyhteiskuntarakenteeltaan sekä ”piilaakso” että ”kehittämis-

kaupunki”. IT/High Technology -työstä saa leipänsä noin 15 000 ihmistä.

”Oulu-ilmiö” sai alkunsa jo vuonna 1958, kun Kajaani Oy alkoi investoida elektroniikkateollisuuteen. Vuonna 2003 tekivät kaupunki, yliopisto, ammattikorkeakoulu ja yritykset päätöksen suunnata mobiiliteknologian kehittämiseen. Päätösjuhlassa tehtiin symbolinen ele – kaapelinpätkä katkaistiin ja tilanteesta saatiin myös toimiva ja päätöksen selkeyttä alleviivaava lehtikuva. Mukana on ollut myös perinteisten teleoperaattorien asiantuntemusta (kuten Oulun Puhelin Oyj).

Oulun mobiiliverkkojen kehittäminen rakentuu panOulu- ja Rotuaari-hankkeisiin (ks. www.ouka.fi). Mukana on laaja koalitio julkisia ja kaupallisia toimijoita. Kokonaisrahoitus on tullut kaupungilta, EU:lta ja teknologian kehitysrahoitukselta. Hankkeen laajuutta kuvastaa esimerkiksi se, että käytössä on noin 6000 pc-laitetta eri toimintasektoreilla.

Tällä hetkellä Oulussa on käynnissä monenlaisia kehitysprosesseja kattava yhteisprojekti joka ulottuu vuoteen 2006 asti. Se sisältää tietosaamisen, sisältötuotannon, hyvinvointiteeman sekä ympäristö- ja biotekniikan osuudet. Tämä kasvusopimuksen mukainen hanke on tuottanut yhteensä noin

8500 työpaikkaa. Tavoitteena on saada mukaan 150 uutta yritystä. Käytännössä hanke käsittää Rotuaarin (kauppa-katu) mobiiliverkon, verkkojärjestelmän kehitystyön, materiaalin jakelujärjestelmän sekä digi-tv-osuuden. Digi-tv:n osuus on kohdennettu erityisesti ikäihmisille elämänlaadun kohottamiseksi, yhteisön ja kommunikation vireyttämiseksi.

PanOulu ja siihen liittyvät hankkeet ovat hyvin avoimia prosesseja. Erityistä help-deskiä ei ole – kaikkia auttavat toinen toisiaan. Myöskään hakkeriongelmaa ei ole ollut – ”hekin tukevat toisiaan, mutta eivät itseään vastaan”. Eri toimijat tekevät yhteistyötä ja käyttävät luennoissaan myös toistensa aineistoja.

Mobiiliverkolla on suuri kysyntä, onhan se ilmainen. Mukaan pääsemiseksi on oltava vähintäänkin kirjaston asiakas, yliopiston tai ammattikorkeakoulun opiskelija tai mukana oleva yrittäjä. Pelkästään kirjaston asiakas-kunta on 66 000 henkilöä. Verkon käytöstä noin 50 % liittyy yliopiston yhteyteen. Oululaisten älykortilla (Oulu-kortti) tapahtuva osallisuus pätee myös tähän verkkoon.

Ongelmiakin on – rajapintojen väliset ongelmat on paikallistettava. Välillä vikoja on vaikea löytää, mutta Ademolan mukaan kokemus opettaa ja ongel-

matilanteet dokumentoidaan niiden estämiseksi jatkossa. Tarkempaa tietoa kaipaavat voivat vierailla sivuilla www.panOulu.fi.

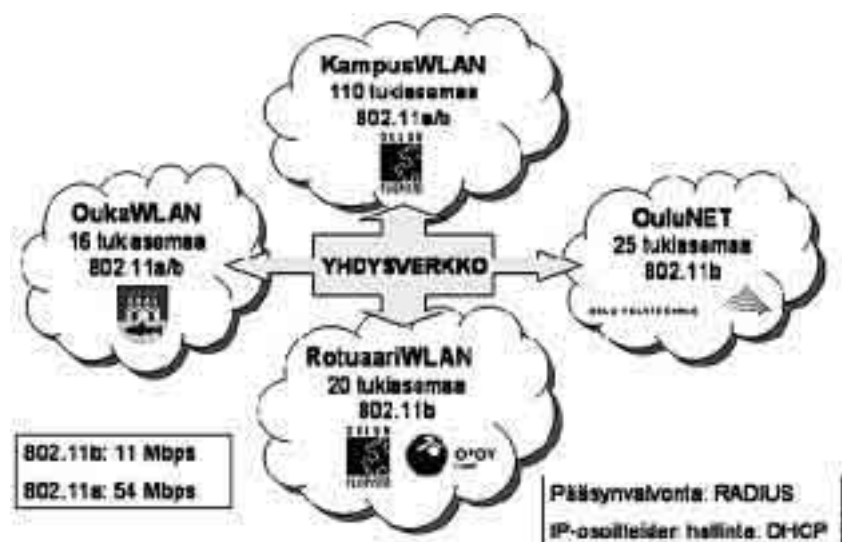
Oululaisten kokonaihanke sisältää seuraavat osiot:

- **KampusWLAN:** Oulun yliopiston Linnanmaan kampuksen WLAN-verkko
- **OuluNet:** Oulun seudun ammattikorkeakoulun kampuksen WLAN-verkko
- **OukaWLAN:** Oulun kaupungin WLAN-verkko, joka kattaa tällä hetkellä kaupunginkirjaston asiakaspalvelutilat, kaupungintalon ja Nuoris- ja kulttuurikeskus NUKUn
- **RotuaariWLAN:** Oulun ydinkeskustan ja torialueen kattava ulkoverkko, jonka Oulun yliopiston MediaTeam Oulu -tutkimusryhmä on rakentanut yhteistyössä Oulun Puhelin Oyj:n kanssa osana Rotuaari-tutkimusprojektia (tukiasemien sijainnit)

Rotuaari – kaupallisen mobiiliverkon kehityskohde

Rotuaari on Oulun keskeinen kauppa- ja kävelykatu. Tämä tutkimus- ja kehityshanke on myös arvoketjun hallintaan liittyvä kokeilu. Mukana on 44 kauppa- tai yritystä. Oleellista on matkapuhelinten ja niihin liittyvän paikannusominaisuuksien kehitystyö. Kävely kaupan ohi virittää matkapuhelimeen markkinointiaineistoa, joka pyritään saamaan täsmällisesti ko. kaupan kohdalle.

Hankkeeseen liittyy myös haastatteluotos (200 henkilöä), jossa selvitetään asiakkaiden suhtautumista mainontaan – kuten sen myönteisiin ja mahdollisen tunkeilevuuden kokemukseen. Yleisöä lähestytään myös Tierna Jack ja Mobile Kärpät (peli)ohjelmilla, joilla on omat identiteettiset tehtävänsä. Käyttäjäprofiili koos-

Oulun wlan-hankkeen kokonaisuuden hahmotus

tu 80 prosenttisesti 18-34-vuotiaista. Tulosten mukaan mainonta ei ole muuttanut ostokäyttäytymistä, mutta palvelu- ja tuoteinformaatioita pidetään tärkeänä.

Tulokset korostavat mobiilin viestinnän henkilökohtaista luonnetta. Kuluttajat odottavat siihen liittyvän lisäarvoja tai hyötyjä. Tämä on käynnistänyt sisältöjen kehittämisen markkinoinnissa ja kaupan strategioissa.

Innovaatiot ja wlan-palvelut Ylä-Karjalassa

Toimitusjohtaja Ilpo Koskikallion aihe oli ”Innovaatiot ja wlan-palvelut Ylä-Karjalassa”. Sen taustana on Sitran rahoittama Oppivat seutukunnat -hanke. Koskikallio korosti alueen erilaista luonnetta verrattuna esimerkiksi Ouluun – Pohjois-Karjala laskeetaan ns. taantuviin alueisiin. Glocal Oy:n toiminta palvelujen ylläpitäjänä on pyrkinyt pitkän tähtäimen kehitystoimintaan verkkoviestinnässä.

Ennen suuntautumista mobiiliverkostoon toiminta on perustunut intranet-perustaiseen verkkoon. Sen luonne on ollut persoonallinen, jokainen osallistuu viestintään omalla nimellään. Hanke on ollut sekarahoitettu ja mukana ovat olleet Sitra sekä kunnat että paikalliset käyttäjät. Kuntien rahoittamana on voitu tarjota tietyt verkkoviestinnän peruspalvelut. Lisämaksuilla on

voinut laajentaa mm. sähköpostilaatikoiden kokoa ja verkon käyttöaikaa. Kunnallisen palvelun on oltava halpaa, jotta se koetaan mielekkääksi verorahoituksella kustannetuksi. Ihmiset ovat tottuneet maksamaan tietoliikennetyksistä, mutta internetiä pidetään ”ilmaisena”.

Verkon käyttäjistä noin 53 prosenttia koostuu Nurmeksen, Juuan ja Valtimon asiakkaita. Nurmeksesta on mukana suurin osuus eli noin 1 200 taloutta. Käyttäjien henkilömäärä on noin 10 000 ja heistä suurin osa on naisia. Käytöstä kertoo noin 200 000 kirjautumismäärä kuukaudessa, mikä jakaantuu noin 8 000 yhteyteen arkipäivisin.

Sisältöjen tuotannosta vastaavat pääasiassa käyttäjät itse. Sisältöluokkia ovat mm. kirpputori, myydään, ostetaan, keskustelu ja uusimmat viestit -palstat sekä atk-tietous. Suositua on erityisesti autojen myyntiin liittyvä tieto.

Glocal Oy:n päätuote on First-Class -pohjainen intranet-palvelupaketti, joka räätälöidään asiakkaan toiveiden mukaisesti. Laajimmillaan palvelupaketti sisältää tarvittavan palvelintilan, ylläpidon, koko hallinnoinnin ja käyttäjien koulutuksen. Intranet-järjestelmä voi olla täysin itsenäinen, omalla palvelimella sijaitseva tai muilta käyttäjiltä suljettu osa laajemmasta kokonaisuudesta.

Kansalaisverkot

Tunnetuimpia intranet-järjestelmissä ovat eri seutukuntien kansalaisverkot. Intranet on perinteisesti mielletty yritysten tai oppilaitosten suljetuksi erillisjärjestelmäksi. Kansalaisverkko sen sijaan on kokonaisvaltainen paikallinen/seutukunnallinen intranet-järjestelmä alueen kaikille asukkaille. Verkko mahdollistaa kustannustehokkaalla tavalla myös alueen pk-yritysten, oppilaitosten, järjestöjen ja yhdistysten omien intranet-järjestelmien integroinnin osaksi seudullista kokonaisjärjestelmää, kuitenkin erillisyyden, tietoturvan ja luottamuksellisuuden turvaten.

Kansalaisverkko on väline myös uudenlaiseen sähköiseen henkilöllisyyteen. Se eroaa anonyymista Internetistä siten, että kansalaisverkossa esiinnyttäen pääsääntöisesti omalla nimellä ja samalla identifioidutaan myös kotikuntaan. Kansalaisverkon sisällä, ”intranet-maailmassa”, henkilöllisyys ilmenee nimen ja kotikunnan mukaan, esim. Matti Meikäläinen Nurmes.

Mahdollisuus myös identifioitua Internet-maailmassa kotiseudun/kunnan mukaan: sähköpostiosoite voi olla muotoa etunimi.sukunimi@kunnan.nimi.net tai se voi olla täysin yksilöllinen, esimerkiksi

matti@meikalainen.net
(edellyttää vapaata domain-nimeä).

Lyhyesti, kansalaisverkko on:

- kansalaisuuden "virtuaalijatke"
- virtuaalinen paikallistori
- internetin "paikallisiaajennus"
- järjestelmä sähköisen paikallisuuden ja paikallisyhteisöllisyyden kehittämiseksi ja samanaikaisesti osa globaalia Internet-järjestelmää
- intranet-järjestelmä, jonka avulla synnytetään uusia ulottuvaisuuksia paikallisyhteisön ja yhteisöllisyyden kehittämiseksi.

Intranet-palvelujen lisäksi Glocal Oy tuottaa myös internet-palveluja, kuten domain-palveluja haluttaessa "avaimet käteen" -periaatteella, alkaen domainin rekisteröinnistä vuosittaiseen uusimiseen. Oman domainin liittäminen sähköpostiosoitteen loppuosaksi on FirstClass-sähköpostijärjestelmässä mahdollista muutamassa sekunnissa ja kotisivujen julkaisu omassa osoitteessa on Koskikallion mukaan helppoa ja nopeaa (FirstClass ja oma domain = yksilölliset kotisivut internetiin mahdollisimman vähällä vaivalla).

Muutos kypsyy kohti mobiiliverkkoa

Sekarahoitteinen kehittämisprojekti joutuu arvioimaan uudelleen itsensä yleensä jossakin vaiheessa – kuten rahoituskatteen muuttuessa. Suppeahko alku kohtasi tilanteen, jossa oli laajennettava toimintaa. Johtopäätökset veivät kohti wlan-perustaisia ratkaisuja. Intranet ja wlan-verkko voivat tukea toisiaan. Koskikallion mukaan teknologinen kehitys tarjosi ratkaisumallin – "aika tuntui kypsältä – oli toimittava, nyt tai ei koskaan".

Pyrkimyksenä on ollut kattava peitto pienellä paikkakunnalla. Puolisen tusinaa tukiasemaa on käytössä, kuten paloaseman torni ja savupiippu – myös kirkontornia yritettiin saada käyttöön, mutta kirkkohallituksen kanta oli lopulta kielteinen (USA:ssa käytetään ristin muotoisia lähettimiä kirkoissa). Kunnallisen palvelun tulisi olla halpaa ja peiton kattava alueellisen uskottavuuden vuoksi. Glocal Oy pystyy tarjoamaan 1-2 Mb:n peruspalvelun eli "laajakaistan kaikille". Valmius on myös halpoin IP-puheluihin. Paikallinen teleoperaattori on kokenut kilpailun vakavana ja haastanut yrityksen tuomioistuimeen kilpailuasioissa.

Markkinaoikeuden prosessi on vielä kesken. Tämä on koettu toisaalta käänteisesti myönteiseksi – oman toiminnan vaikutusvalta näyttää uskottavalta.

Ongelmia toiminnassa ilmenee lähinnä viiveissä – pitäisi toimia nopeasti, kun lankaan perustuvat laajakaistat ovat halpenemassa. Toiminta sisältää myös omat riskinsä: riittävätkö rahat ja rahkeet?

Wlan-verkkoviestinnän haasteet

KaKe:n kannalta wlan-verkkoviestintä on yksi tärkeä aihepiiri. Jo välineen nimessä ilmaistu "local area" viittaa kaupunginosiin ja paikallisuuksiin. Uudet mobiiliviestinnän välineet ovat kehityksessä (kämmentmikrot, monitoimikännäykät ja "kommunikaattorit"). Kun kannettavat mikrot halpenevat, voidaan olettaa paikallisen ja laajemman tietoyhteiskunnan uusia keskinäisiä innovaatioita. Mutta kuka tai mikä vie tätä kehitystä tietoisesti eteenpäin?

Tiivistelmä

TEEMATAPAAMINEN

WLAN - langattoman verkkoviestinnän mahdollisuudet ja haasteet

18.11.2004

Nettipalveluja pienyrittäjille vaara-Karjalassa

- Pienyrittäjät eivät käyttäjäryhmänä poikkea Ylä-Karjalassa paljoakaan yksityishenkilöistä tai järjestöistä sanoo Ilpo Koskikallio Glocal Oy:stä. Yrittäjiä ei ole tullut paljoa verkkoon mutta vähitellen mennään eteenpäin.

- Myös peruspalvelut pienyrityksille ovat pitkälle samat kuin yksityisille; peruswebbisivut ja sähköposti ovat tärkeimmät. Suositua kirpputori –palstaamme ovat voineet käyttää myös maanviljelijät ja vaikkapa auto-kauppiaat kunhan rajoittavat ilmoituksensa pariin tuotteeseen.

- Kun on kyse yhden hengen firmasta niin olemme antaneet verkkopalvelut samaan hintaan kuin yksityisillekin. Tässä poikkeamme suurista operaattoreista.

- Toimintaympäristönä vaara-Karjala poikkeaa suuremmista taajamista. Yritysten ei tarvitse markkinoida palvelujaan kovin paljon kun ihmiset tuntevat toisensa. Mitään nettimaksujärjestelmiäkään ei tarvita kun maksut hoituvat ”maksan kun muistan” -menetelmällä tililtä toiselle. Toisaalta kesäasukkaat ovat tästä poikkeus.

Haastattelu

Ari Tolvanen

KaKe-pääkoordinaattori

Seminaareja, teematapaamisia, epävirallista yhdessäoloa...

Kuluneiden reilun kahden vuoden aikana olemme Kaupunginosien Kehittämisverkostossa järjestäneet parikymmentä erilaista tapaamista. Alustajajoukkomme on ollut kirjavaa. Kaupunkiohjelmakauden päättyessä lausumme kiitokset kaikille, jotka ovat olleet myötävaikuttamassa hankeemme onnistumiseen. Työ jatkuu!

**Vuosaaren ideaa etsimässä
Vuosaaren syntyhistoriaa ja
tätä päivää
Asuntosäästäjät ry 60-luvun
kuluttajaliikkeenä
Asukkaat rakennuttajana
10.10.2002 Lähiöasema, Vuosaari,
Helsinki**

Vesa Jakkula, arkkitehti, Vuosaari-projekti,
kaupunkisuunnitteluvirasto,
Helsingin kaupunki
Esko Honkanen, Honkaset Ky / Vuosaari
lehti

**Kiinteistöyhtiö alueellisena
kehittäjänä
Koivukylän syntyhistoriaa ja Koivuky-
län huolto Oy:n toiminta ja toimenku-
van muotoutuminen
6.11.2002 Kafnet, Koivukylä, Vantaa**

Seppo Heinänen, arkkitehti
Tapani Aaltonen, toimitusjohtaja, Kiinteistö-
palvelu Koivu Oy

**Espoon osallisuusfoorumi
Pilottihanke, alueneuvottelukuntamalli
Turku - Oulu - Vantaa -kokemukset
18.11.2002 Espoonlahti, Espoo**

**Paikan "idea" sosiaalisena ja kulttuu-
risena innovaationa
-Metropolisoituminen eriyttää kaupun-
kirakennetta
9.12.2002 Villa Kivi, Helsinki**

Timo Cantell, erikoistutkija, tietokeskus,
Helsingin kaupunki
Ilpo Koskinen, professori, Taideteollinen
korkeakoulu
Reijo Miettinen, professori, Helsingin yliopisto
Pia Bäcklund, tutkija, tietokeskus,
Helsingin kaupunki
Vesa Kanninen, tutkija, Proville
yhdyskuntakonsultointi
Aija Staffans, tutkija, arkkitehti,
Teknillinen korkeakoulu

**Pääkaupunkiseudun paikallisverkot
2000-luvulla
- tavoitteet, rakenteet ja kehitysvaiheet
20.3.2003 Sitra, Helsinki**

Kimmo Salminen, tutkija
Kai Tarkka, Kärkiverkosto / Sitra
Leni Haavisto, OSKU-hanke / Sitra
Pekka Koivunen, Keski-Espoon
alueverkkoyhdistys
Tapio Walde'n, Louhela- tv
Eero Vilhu, Suomen seutuverkot ry
Kai Koivunen, Vantaan Energia Oy
Hannu Kurki, Nettimaunula

***Profiloitumista vai segregatiota?
Näkökulmia kaupunkien kehittämis-
prosessien hallintaan
8.5.2003 Annantalo, Helsinki***

Kimmo Viljamaa, tutkija, Tampereen yliopisto
Mari Vaattovaara, professori,
Helsingin yliopisto
Ari Jaakola, tutkija, tietokeskus,
Helsingin kaupunki
Mervi Ilmonen, tutkija,
Teknillinen korkeakoulu
Erkki Korhonen, tutkija, tietokeskus,
Helsingin kaupunki

***Pääkaupunkiseudun Turvallisuus ja
rikostorjunta 2000-luvulla
24.9.2003 Annantalo, Helsinki***

Mikko Virkamäki, projektipäällikkö,
Kotikaupunki Mikko Virkamäki Ky

***Kaupunkilaisten kohtaamispaikkoja
- Yhteiskerhotilat 2000-luvulla
26.9.2003 Asukastalo Gabro, Helsinki***

Kaarina Saavola, verkostokoordinaattori,
HATY ry
Heikki Somervuo, projektijohtaja,
kehittämistoimisto, Helsingin kaupunki
Juhan Helansuo, hallintaryhmän
puheenjohtaja, Asukastalo Gabro, Vuosaari
Riitta Halttunen - Sommardahl,
toimistopäällikkö, Vuosaaren
sosiaalipalvelutoimisto
Minerva Krohn, kaupunginhallituksen
puheenjohtaja
Timo Halme, hallintaryhmän puheenjohtaja,
Viikin asukastalot
Paavo Viirkorpi, tutkija, Viirkorpi Oy

***Arabianrannan verkostoituminen
Yhteisöverkko osana alueen kommuni-
kaatioinfrastruktuuria
29.10.2003 Pop & Jazz Konservatorio,
Helsinki***

Heikki Somervuo, projektin johtaja,
kehittämistoimisto, Helsingin kaupunki
Jonna Kangasoja, tutkija, Helsingin yliopisto
Kari Raina, toimitusjohtaja, Art and Design
City Helsinki Oy Ab
Arabianrannan moderaattorit
Timo Salminen, toimitusjohtaja,
Cam Systems Oy

**Internet - väline kaupunginosien
kehittämisessä
19.11.2003 Annantalo, Helsinki**

Kimmo Lehtonen, www.kontu.la
Tony Hagerlund, www.keskiespooseura.fi
Mikko Kiuru, www.nettila.net
Raimo Parikka, www.valt.helsinki.fi/projects/
kmuisti/matapupu
Hannu Kurki, www.maunula.net

**Yhteisten asioiden hoitaminen
vaikuttamisen muuttuva kenttä
Paikallisen päätöksenteon
uusien haasteita
3.12.2003 VR Kokouskeskus, Helsinki**

Pertti Lappalainen, dosentti,
Tampereen yliopisto
Pia Bäcklund, tutkija, tietokeskus,
Helsingin kaupunki
Anne Luomala, tutkija, Jyväskylän yliopisto
Aija Staffans, tutkija, arkkitehti,
Teknillinen korkeakoulu
Vivi Niemenmaa, tutkija, Helsingin yliopisto

**Lankaa ja mobiilia - tietoverkot
alueiden kehittämisessä
18.3.2004 Sitra, Helsinki**

Kari-Pekka Mäki-Lohiluoma, toimialajohtaja,
Sitra
Veli-Pekka Niitamo, tutkimusjohtaja, Nokia
Ulla Saari, myyntipäällikkö, Digita Oy
Ilkka Kalo, rehtori, Mikkolan koulu, Vantaa
Marko Heinsola, tuotepäällikkö,
Vantaan Energia Oy
Teemu Peräkylä, myyntipäällikkö,
Mikrolog Oy
Jonna Kangasoja, tutkija, Helsingin yliopisto
Petri Hoppula, projekti-insinööri,
kehittämistoimisto, Helsingin kaupunki
Mikko Kiuru, projektipäällikkö,
Some Solutions Oy
Matti Pöyry, arkkitehti,
Suunnittelutoimisto Pöyry & Pöyry Ky

**Kulttuuritalojen muuttuvat mallit
2000-luvun haasteet
24.3.2004 Annantalo, Helsinki**

Panu Lehtovuori, tutkija, arkkitehti,
Teknillinen korkeakoulu
Annikki Alku, kulttuurisihteeri,
Vantaan kulttuuritoimi
Georg Dolivo, kulttuurijohtaja,
Espoon kulttuuritoimi
Marianna Kajantie, johtaja,
Helsingin kulttuuritoimi

**Lähitaloudesta Elinvoimaa yrittäjyyden
ja palveluiden tuotteistamisen perusteita
11.5.2004 Suomen Liikemiesten Kaup-
paopisto, Helsinki**

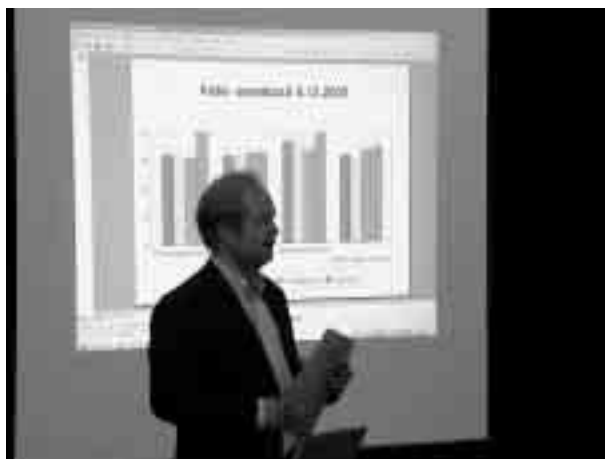
Ulla Tuominen, projektipäällikkö,
Equal hanke, Maunula
Heikki Honkala, lehtori, Suomen Liikemiesten
Kauppaopisto
Pekka Palomäki, Helsingin liiketalouden
ammattikorkeakoulu
Reino Koho, yritysneuvoja, Uudenmaan
TE-keskus
Pentti Kananen, ylitarkastaja,
Sosiaali- ja terveysministeriö
Hannu Kurki, erityissuunnittelija, talous-
suunnitteluosasto, Helsingin kaupunki

**Kulttuuri osana lähitaloutta
Keskitettyjä vai hajautettuja kauppa
ja kulttuuripalveluja?
5.10.2004 Sello-sali, Espoo**

Georg Dolivo, kulttuurijohtaja,
Espoon kulttuuritoimi
Risto Sirkkanen, toimitusjohtaja,
Kauppakeskus Sello
Liisa Savolainen, toimistopäällikkö,
Leppävaaran aluekirjasto
Arja Salmi, puheenjohtaja, Leppävaara- seura

**WLAN langattoman verkkoviestinnän
mahdollisuudet ja haasteet
18.11.2004 Annantalo, Helsinki**

Veli-Pekka Niitamo, tutkimusjohtaja,
CKIR, Helsingin kauppakorkeakoulu
Marcus Ademola, tietohallintopäällikkö,
Oulun kaupunki
Ilpo Koskikallio, toimitusjohtaja, Glocal Oy

Kaupunkiohjelman tulossemaanari Finlandia-talo 24.11.2004

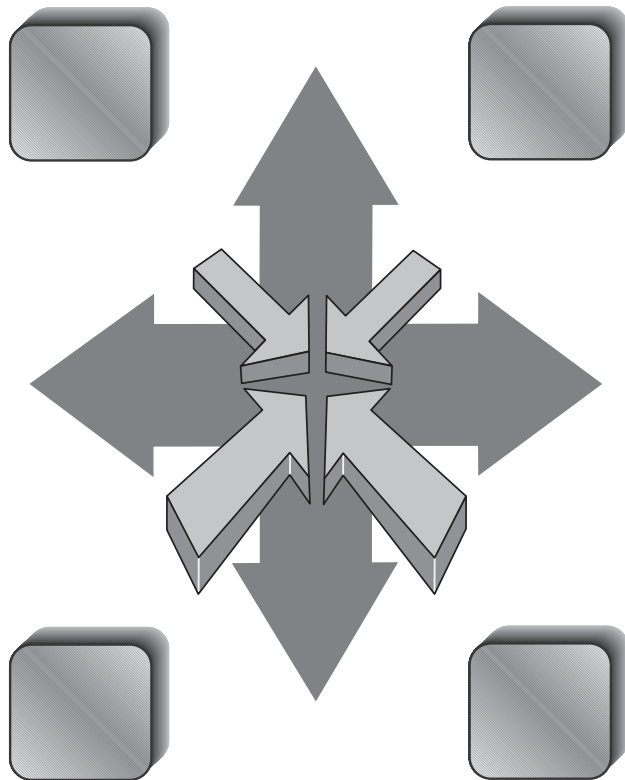

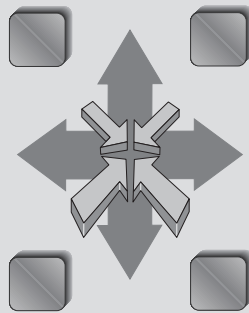

Se, joka tahtoo, keksii keinot
Se, joka ei halua, keksii selitykset

KaKe koordinaattori:

***Ari Tolvanen, pääkoordinaattori, Helsinki
puh. 0400 876 433
ari.tolvanen@hel.fi***

KaKe TIEDOTE IV

vastaava toimittaja: Ari Tolvanen

toimitussihteeri: Saeeda Marjala

taitto: Mika Koskinen

*kuvat: Saeeda Marjala, Asuntosäätiö,
Maunulan Asukasyhdistys ry, Voitto Niemelä,
Vantaan kaupunki*

Paino: Picascript Oy 2004